
Aurora

108 - 113 kapitola

Zuzana Zrneková

www.zuzanazrnekova.sk

© 2024

Venovanie:

Tento príbeh venujem s láskou všetkým odvážnym dobrodruhom, ktorí sa vydali s odhodlaním, no možno i s tlúcim srdcom, na tú dobrodružnú cestu menom ŽIVOT. Je pre tých, ktorí cítia, že ich duša potrebuje pohladenie.

Zo srdca tento príbeh venujem aj mojej milovanej krstnej dcére Eli, ktorá mi dáva silu žiť a kráčať ďalej týmto životom. Mojej najbližšej rodine, ktorá je pri mne aj v tých najťažších chvíľach môjho života. Ďakujem vám moji drahí za slnečný svit, vďaka ktorému je môj život krajší.

Tento príbeh s láskou venujem aj mojim pozemským anjelom, priateľom, ktorí sú tu, i tým, ktorí z tohto sveta už odišli. Ďakujem za neopakovateľné chvíle s vami.

Prehlásenie:

Tento príbeh je mojim autorským dielom, a je chránené autorským zákonom, preto prosím o jeho rešpektovanie. V súlade s autorským zákonom, je šírenie tohto diela, či jeho časti bez predchádzajúceho súhlasu autora zakázané a môže byť stíhané.

Zuzana Zrneková © 2024

V predchádzajúcich častiach ste čítali:

Ako budem vedieť, že som pripravená vstúpiť do spoločného života s Nolem? Od rozhovoru s Jelou si sľubuje viac jasnosti v tejto otázke, až si uvedomuje, že neexistuje žiaden univerzálny návod.

Célie a Nole robia rozhodnutie o obrade spojenia. Vzápätí sa vydávajú do kmeňovej osady ohnivých za majstrom, ktorý im vytvorí ich náramky spojenia.

Blíži sa čas obradu spojenia Célie a Noleho, ktorý sa rozhodli podstúpiť spoločne s Henou a Zuluom, v kmeňovej osade vyvolených. Nakoniec prichádza ten čas samotného obradu spojenia, ktorým sa pred nimi otvára nový život.

Pomaly sa udomácňujú vo svojom novom dome, v osade pod starými ruinami, ktorú si vybrali za svoje nové pôsobisko. Célie zisťuje, že jej obavy boli zbytočné. Spoznáva i tajomnú starú tkáčku a začína pomáhať bylinkárke Laji.

Príjemné čítanie

Obsah:

Venovanie a prehlásenie	02
Rekapitulácia a obsah	03
108 – Naša prvá služba	04
109 – Stará tkáčka	10
110 – Zima tretieho roku	17
111 – Tajomstvo dávnej piesne	23
112 – Život ako odmena	30
113 – Odhalenie na dosah	36

108 - Naša prvá služba

“Ahuuana haajana, ..” - život je odmena, znelo mojim srdcom ešte aj po prebudení. Bolo skoré ráno a v mysli som si prechádzala tú záhadnú pieseň. Pieseň života. Celým mojím bytím sa niesol až záhadný pokoj. Akoby som prenikla do poznania života, ktorý je v tom bežnom, dennom dani zahalený rúškom tajomstva. Alebo nie? Ja, čo som tak milovala rébusy a rada premýšľala nad všetkým možným, som čoraz častejšie zažívala pocity odovzdanosti životu. Nechcelo sa mi komplikovane premýšľať nad tým, čo som zažívala. Zistila som, že to aj tak k ničomu nevedie. Uvedomenia prichádzali vždy v tých najmenej očakávaných okamihoch. V momentoch, keď sa zdalo, že to len motýľ mávol svojimi krídlami.

Ležala som v sieti a oddávala sa krásne lenivému ránu. Dnes sa vráti Nole. Tá myšlienka na mojej tvári vyčarila úsmev a moje srdce poskočilo radosťou. Vstala som, nachystala sa a vyšla von do sviežeho, trochu ponurého, jesenného rána. Všade vôkol vládlo ešte ticho a ja som sa rozhodla prejsť sa. Kráčala som pomalými krokmi k centrálnemu pavilónu. Ako som tak kráčala a snažila sa

ticho našľapovať, uvedomila som si, ako veľmi nás vo vnímaní ovplyvňuje naše vlastné prežívanie. Už som zažila takéto rána. No nie vždy vo mne vyvolávali takú radosť, ako práve dnes. Niekedy vo mne takéto rána vyvolávali skôr mrzutosť. Zdalo sa mi to naozaj pozoruhodné.

Prišla som k pavilónu a na moje veľké prekvapenie, nebola som tu sama. Bol tu Kalu. Nechcela som ho rušiť, zdalo sa, že je ponorený vo svojom vlastnom prežívaní, no keď ma zbadal, zakýval mi. Podišla som teda k nemu, no toto ráno mi pripadalo tak čarovné, že sa mi nezdalo vhodné rušiť ho slovami. Možno aj Kalu to cítil podobne a tak hodnú chvíľu sme len ticho vedľa seba stáli, vpíjali sa do prebúdajúceho sa rána. Nakoniec Kalu predsa len prehovoril.

“Zdá sa, že si prenikla do akéhosi poznania.”

Celkom ma tým vyviedol z miery. Ako to mohol vedieť, keď ja sama som si ešte celkom nevedomovala, čo to všetko znamená? Nesmelo som naňho pozrela, zvažujúc čo všetko mu tu a teraz mám odhaliť. Napokon som predsa len začala zo seba súkať zážitky posledných dní.

“Pozoruhodné.” - poznamená ticho a pozorujem ako sa zamýšľa.

“Je to len čriepok, sama neviem čo to presne všetko znamená.” - dodám a obaja sa na tom zhodneme. Pomaly sa chýli čas k ranným zvyklostiam, k prístreškom a pavilónu sa blížia ďalší. Kalu mi teda už len pripomenie, aby som na to netlačila a poradí, aby som si tieto zážitky zaznamenala, kým sú takto čerstvé. To mi príde ako naozaj dobrý nápad.

“Moc o nich zatiaľ nehovor.” - ukončí našu debatu a žmurkne na mňa.

To ráno, ako som rozhýbavala svoje telo, zdalo sa mi to iné. Zdalo sa mi, že som priamo v božom náručí, že Boh nie je nikde vonku, že je aj mojou súčasťou. Bolo to tiché a predsa ohromné. Naplňalo ma to nesmiernou silou a pokorou zároveň. Opäť som spievala spev Lumo a po spoločnom rannom hodovaní pod prístreškami som sa vybrala za Lajou. Cez deň som sa venovala snímaniu starých herbárov. Moc mi to nešlo. Najmä to načítanie. Laja prišla s návrhom, že najskôr mi to prečíta ona a čo to aj k tomu mi vždy povedala. Bolo to tak naozaj lepšie.

Oveľa lepšie som tak rozumela tomu, čo som potom načítavala na ostro. Stále som v čítaní robila rovnakú chybu. Moc som sa sústredila na to, ako to mám čítať ako na to, čo vlastne čítam. Lajin spôsob mi naozaj bol nápomocný. Dohodli sme sa, že každýkrát takto spracujeme dve bylinky, rastlinky, ktoré sú poznačené v herbári. Potom som jej pomáhala v práci so samotnými bylinkami alebo plodmi.

Deň sa pri tom všetkom prehupol do druhej polovice oveľa rýchlejšie, ako som sa vôbec nazdala. Práca nám šla ozaj s ľahkosťou. Ja sama som v sebe pocítovala neuveriteľnú ľahkosť. Keď sme končili našu dnešnú prácu, začala som spratávať všetko čo bolo treba, aby nás tu na ďalší deň čakal čistý priestor. Laja zatiaľ pripravila chutný, príjemne teplý nápoj. Hoci nás jeseň stále obdarovávala príjemne teplými dňami, tento teplý nápoj nám padol vhod. Sedeli sme na priedomku, popíjali a vychutnávali si okamihy po dobre odvedenej práci. No a potom som sa znovu vybrala za starou tkáčkou.

Bola tak tajomná. Takmer nehovorila. Keď som prišla, miešala tú “moju” vlnu a spievala. Znelo to veľmi podobne

tomu, čo som spievala deň predtým ja. Pieseň, ktorá mi večer i ráno stále tak jasne znela v ušiach. Celým telom mi prebehli zimomriavky. Mala som pocit, akoby som vstúpila do iného sveta. Len mi mávla, aby som pristúpila a podala mi palicu na miešanie. Do celej tej zmesi s mliečnou vodou prihodila nejaký prášok z bylín. Farba sa menila a z kade sa začalo dymiť. Pozorovala som celé to divadlo. A potom sa to stalo.

Bez toho, že by sme sa boli dohodli, začali sme spoločne spievať tú tajomnú pieseň.

Znovu som mala pocit, že čas sa musel zastaviť. Znovu sa mi zdalo, že som sa ocitla hádam v celkom inej dimenzii. Bolo to tajomné, záhadné. A opäť tak nečakane ako sme svorne prepadli do tej piesne, tak sme ju nečakane ukončili. Stará tkáčka mi z rúk prevzala palicu. Ešte chvíľu miešala a potom som jej pomohla všetku tú vlnu vybrať. Bola ťažká, ozaj ťažká, na okamih sa mi zazdalo, že hádam do tej kade skôr ja celá spadnem. Vlnu sme potom jemne stláčali, rozprestierali, aby sa dobre vysušila. Nebola to vôbec ľahká práca. Cítila som sa unavená a predsa na duši mi bolo dobre. Veľmi dobre.

Keď som opustila starú tkáčku, vybrala som sa k centrálnemu pavilónu, netušiac vlastne prečo. Všimla som si, že je tu i Laja. Kývla som jej a pozorovala aká rozžiarená je. No dívala sa niekde inde. Nasledovala som jej pohľad a na okamih som až zmeravela. Veselo si vykračovali, Nole a Jumo. Takmer som sa rozbehla, už som chcela byť v jeho náručí. Netrvalo dlho, čo sme skutočne spočinuli v dlhom objatí. Až potom som si všimla ako sa aj Jumo objíma s Lajou. Musela som sa smiať, vôbec som netušila, že oni dvaja tvoria pár. Pochopila som, prečo sa tak potešila, že Nole bude nápomocný v Mhenea dome.

Mali sme ešte čas do večerných zvyklostí, sadli sme si pod prístrešky, rozprávali sa i mlčky len spočívali v objatí, šťastní že sme spolu. Toľkokrát sme zažili odlúčenie a predsa tieto tri dni pre mňa neboli vôbec ľahké. Možno tým, že teraz som bola v celom dome sama. Tak či onak, bola som naozaj rada, že je už tu.

Sprvu som ani netúžila zúčastniť sa spoločného večerného hodovania, no nakoniec nám dobre padlo. Bolo prínosom aj pre mňa samú. Nejakým spôsobom som sa po tých zvláštnych zážitkoch, akoby znovu ukotvovala v tomto

živote. Teraz sa mi tie zážitky zdali vzdialené, dokonca sa mi zdalo, že sa mi to muselo hádam všetko len snívať.

Ďalší deň sme sa s Nolem rozhodli stráviť pri starých ruinách. Babie leto k nám bolo štedré a my sme to plne využívali. Tentoraz sme tu však neboli sami. Bola tu aj skupinka, čo z včelích úl'ov vyberala lahodný med. Ten, z peľu kvetov Rhonia. Všetko to tu rozvoniavalo, tak silne ten med voňal. Priam som zbožňovala vôňu vzduchu na jeseň. Bola tak nezameniteľná a teraz premiešaná s vôňou medu, bola skrátka lahodne opojná.

Nole bol zvedavý ako som sa mala počas tých troch dní, čo bol preč. Nie som si istá, čo všetko mu povedať. Kalu mi včera ráno povedal, aby som moc o týchto zážitkoch nehovorila, aby som k nim mohla získať väčší odstup. No zdôverujem sa Nolemu, že ten farebný kúsok čo sa mu tak páčil na kresielku, je farba, ktorú som vybrala na kresielkové koberčeky. Aj to, ako som prvotne tú farbu vylúčila a čarovným spôsobom sa prihlásila o svoje slovo.

“Chýbala si mi.” - preruší moje džavotanie. Pozriem mu do očí. Aj on sa uprene díva do tých mojich. Pohladil ma po tvári a spočinuli sme v tichom objatí.

Naše dni plynuli v pokojnom tempe. Každý deň som zašla za Lajou a za starou tkáčkou. Poobedia patrili plne nám dvom s Nolem. Týždeň ubehol a Nole mi navrhol, aby som tentoraz išla do Mhenea domu spolu s ním. V zásade som nenamietala, no nebola som si istá, čo na to povie stará tkáčka. Vlnu na koberčeky do svojho domu, si každá žena mala pripravovať sama. Iste, za výdatnej pomoci skúsenej tkáčky. Stará tkáčka nevidela žiaden problém ak niekoľko nasledujúcich dní nebudem chodiť, len sa na mňa usmiala a požehnala mi. Bola to hádam jediná dlhšia veta, čo som ju počula povedať. Bola veľmi tajomná.

Ďalší deň sme teda po rannom hodovaní vyrazili. Jumo zostal v osade a Noleho vystrieda po troch dňoch. Cesta šla naozaj dobre. Priam som sa nevedela nabažiť všetkých farieb, ktorými príroda teraz hrala. Cítila som sa bezstarostne ako malé dieťa. Cestou som nazbierala zopár plodov, o ktorých som sa len nedávno vďaka Laji dozvedela, aké chutné sú. A nielen to. Robili dobre nášmu telu práve v tomto období a pripravovali ho na obdobie, keď bude viac dažďov a všade vôkol vlhko a mokro.

Rovnako som takto nazbierala aj bylinky. Jednou som si nebola istá, videla som ju len na obrázku. Spomenula som si ale na radu Laji, že ak si nie si istá, radšej takú bylinku nezbieraj. Nechala som ju teda tam.

Do Mhenea domu sme dorazili k obedu. Privítala nás Fala, dievčina asi v mojom veku a skrátka a dobre mi oznámila, že ma bude učiť, ako pracovať s Mhenea lôžkom. Ani dnes tu našťastie nebolo veľa ľudí. Všetci už boli ošetrení, už len zbierali sily na cestu späť, každý do svojej osady. Len jedna žena požiadala, že by tu ešte rada ostala. Zdalo sa, že aj Fala je tomu naklonená a aj Nole, keď s ňou prehodil pár slov.

Fala nás zaviedla do izby, ktorú tu budeme obývať spoločne. Myslím, že to bola nakoniec iná, ako nám minule ukázali, no bola som vlastne rada. Táto sa mi páčila oveľa viac. Zložili sme si veci a Nole sa išiel venovať žene, čo tu ostala. Ja som zatiaľ sledovala ako Fala chystá bobuľky na cestu tým, čo sa dnes vracajú domov.

Potom sa chystala urobiť jeden z tých chutných nápojov, čo sa tu tak hojne pili. Všimla si bobuľky a bylinky čo som priniesla a ja som jej povedala, že ich môže použiť.

Potešila sa a prizvala ma k príprave nápoja. Myslím, že doteraz som nevidela prípravu tak komplikovaného. Už o malú chvíľočku to tu ale rozvoniavalo. Jedna z vecí, čo sme sem s Nolem mali priniesť bol aj med z kvetov Rhonia. Za kalíšok ho vmiešala do nápoja. Vôňu i chuť to nebadane zjemnilo.

Až doteraz som si myslela, že v Mhenea domoch to musí byť osamelé. Ako veľmi som sa mýlila. Žena po Noleho ošetrení zaspala a spala až do ďalšieho rána. Ten deň nik nový neprišiel a nikoho ani nepriviezli. Mali sme teda priestor sadnúť si v pokoji na priedomok a rozprávať sa.

Fala bola dcérou Laji a Juma. Tak ako oni, i ona bola vyvolenou zeme. No kým jej mamka mala rada čistú silu bylín a plodov zeme, Fala rada využívala aj technológie, ktoré im ich svet prinášal. Už pri tom ako som načúvala jej rozprávaniu, nadobudla som dojem, že potrebuje byť viac v rovnováhe. Aj preto tu tieto dni bola sama. Kým jej tu pomáhal jej otec, ona sa viac sústredila na ošetrovanie pomocou Mhenea lôžka a tradičné postupy prenechávala jemu. Jumo bol nepochybne vnímavý a aj preto sa takto rozhodol. Bola tak trochu prinútená pracovať aj so starými

metódami, keď ešte neboli technológie tak rozvinuté. Áno, myslím, že bola očarená možnosťami, čo technológie prinášali a možno viac nevedomky vytláčala dávne múdrosti.

Nakoľko si toho bola ale sama vedomá, tým som si nebola celkom istá. Zdalo sa však, že tieto dni, keď mala sama na starosti celý Mhenea dom, jej pomohol priblížiť sa k dôležitému uvedomeniu.

Nadchádzajúce dni ma bude učiť pracovať s Mhenea lôžkom. Nevedela som si to ani predstaviť. A hneď ako mi vysvetlila základné ovládanie, navrhla mi, že to môžem priamo na nej vyskúšať. Bola som nervózna. Ako som zaklapla kupolu nad ňou, zdalo sa mi, že zaspala.

Podchvíľou som ju chodila kontrolovať. Spala nakoniec oveľa dlhšie ako som predpokladala. Myslela som si, že to bude chvíľa. Domnievala som sa, že len si tam poleží, vôbec som nepočítala s tým, že skutočne zaspí a že dokonca jej spánok bude nepokojný.

Na chvíľu som zašla za Nolem, no on práve vypravádzal na cestu ženu, čo tu ostala ešte na noc. Hovorili sme spolu

len chvíľu, keď mi oznámil, že sem vezú niekoho so zranením. Muža.

“Ako to vieš?”

“Je to také nepísané pravidlo, že každý kto sa sem vyberie, alebo ho sem prepravujú, je zároveň vyslaná správa. Aby sme sa vedeli pripraviť.”

“Aha. Fala zaspala. Čo mám robiť?”

“Len ju z času na čas skontroluj. Neboj sa, budeš vedieť keď sa bude prebúdzat', aby si bola pri nej.” - dodal a už tu boli so zraneným.

Zrejme takto vtedy prepravovali aj Natuho, keď bol zranený. Vlastne až teraz to vidím na vlastné oči. Je to o niečo väčšie thuli, vpredu s niečím, čo sa ponáša na prepravnú vaničku. Nad ňou je kryt z priehľadného materiálu, zrejme aby bol zranený počas prepravy v bezpečí. Stačí stlačiť jeden gombíček a vrchná časť sa zasunie do bokov. Ďalší muž ich doprevádza osobitne, tiež na thuli.

Vidím zraneného, zdá sa byť dezorientovaný. Na hlave má niekoľko chevaja náplastí, cez ktoré začína prenikať krv. Zrejme sa celkom nepodarilo zastaviť krvácanie.

Len to celé pozorujem, Nole obratne zastavuje krvácanie. Je vážne skvelý, všetko robí bez zaváhania. Muž stále leží vo vaničke, zdá sa ale, že stráca vedomie. Spolu s tými dvomi čo ho priviezli ho presúvajú do miestnosti kde je nachystaná kad'a s chevou. Keď je tam celý ponorený Nole poďakuje tým dvom, dá im napit' nápoja, čo je tu vždy pripravený pre tých, čo sa potrebujú posilniť. Nole začína spievať spev Thia a ja cítim obrovskú vd'ačnosť zaňho. Môj milovaný. A práve vtedy som pocítila nutkanie ísť skontrolovať Falu na Mhenea lôžku. Nechala som ich teda všetkých tam a vybrala sa za ňou.

109 - Stará tkáčka

Mali sme za sebou našu prvú spoločnú službu v Mhenea dome. Zostali sme tam nakoniec štyri dni. Nole chcel dohliadnúť na zraneného muža až do jeho úplného zotavenia. Postupne ma zasväcovali do toho, v akom režime tieto domy skutočne fungujú. Úlohou slúžiacich bolo zísť aj do blízkych osád. K tomu boli pripravené dve thuli.

Počas druhého dňa čo som tu bola, som spoločne s Falou pripravovala aj tinktúry, ktoré podporia naše telo i dušu v nadchádzajúcom zimnom období. Počas zimy tu viacej pršalo, bolo viac vlhko a chladnejšie.

Ten tretí, sme si vzali každá jednu thuli a obehli všetky osady v našej správe. Všade sme priniesli niekoľko takýchto tinktúr a popýtali sa či je všetko v poriadku. V jednej takej osade, Fala skontrolovala aj dieťa, ktoré pred časom ošetrovali. Bolo mu dobre, už si ani nespomínalo na ťažkosti čo ho nedávno potrápili. Ich schopnosť regenerácie sa mi stále zdala neuveriteľná.

Do našej osady, sme sa vybrali teda až na štvrtý deň po tom, čo prišiel Jumo, pripravený vystriedať Noleho. Prišiel tak, ako aj my, napoludnie. Muži si sadli na priedomok s teplým nápojom, dlho diskutovali, predávali si správy, aby Jumo vedel plynulo nadviazať na všetko čo sa za uplynulé dni udialo. Načúvala som im a po nejakej chvíli sa pridala aj Fala.

Fala tu ostávala žiť. Tak ako Lava žila v osade liečiteľov, tak Fala v podstate žila v Mhenea dome. Spočiatku sa mi to zdalo zvláštne, kým som si neuvedomila, že ona je takto spokojná. V podstate to bola ona, kto mal plnú zodpovednosť za tento dom. Starala sa o to, aby tu bolo vždy všetkého dostatok. A robila to s radosťou.

Veľmi som si obľúbila tieto naše služby. Každú druhú som Noleho doprevádzala a učila sa novým veciam. Zdalo sa mi že tento čas plynie akosi rýchlo. Sotva som sa nazdala a bol tu opäť týždeň Muno so svojimi oslavami. Ako rýchlo ten čas niekedy beží. Bola som veľmi zvedavá aké to bude v tejto osade. Či viac také ako v osade liečiteľov, tiché, takmer nebadané a či viac ako v kmeňových osadách, radostné, plné spevu a tanca.

Mali to byť naše prvé oslavy obradu Muno, čo sme s Nolem tvorili pár. Pomáhala som s prípravami, zatiaľ čo Nole v týchto dňoch ešte slúžil v Mhenea dome. Vládol tam pokoj a tak sa nakoniec s Falou dohodli, že môže odísť o deň skôr, aby sa mohol zúčastniť osláv spolu so mnou.

Bolo mi zároveň ľúto, že Fala tam bude sama. Začiatkom týždňa obehla už aj všetky osady v správe. Čo tam bude robiť? Nemohla by sa aj ona pridať k oslavám? Lenže ako som o niekoľko dní neskôr zistila, Fala bola rada za ten čas samoty. Bol pre ňu tým tichom, do ktorého sa v zimnom období vyvolení radi uchýľovali. Ona sama ten čas ocenila. Nevedela som si predstaviť, že by som široko ďaleko bola sama v celom takom rozľahlom komplexe budov. Celkom ma to jej priznanie ohromilo, no zároveň som si uvedomila, že je oveľa silnejšia ako sa mi na prvý pohľad zdalo. Fala pôsobila jemne a krehko. Ako som ju spoznávala, zisťovala som, akou hlbokou vnútornou silou oplýva.

Oslavy obradu Muno teda strávila Fala sama v Mhenea dome a my v našej osade. Boli krásne. Možno nie tak

veľkolepé ako som zažívala v kmeňových osadách, boli tak, ... ako to vôbec pomenovať. Atmosférou mi viac pripomínali okamihy, keď si posadáme večer k ohňu pod holým nebom, rozprávame príbehy života, ktoré sem tam preruší pukanie ohňa. Cítila som obrovskú súdržnosť medzi týmito ľuďmi. Nevieť čím to bolo spôsobené, to uvedomenie ma ale prekvapilo.

Keď sa obrad Muno končil a prišiel na rad sviečkový obrad poďakovania, vyjadrila som vďačnosť za Noleho a že môžeme žiť v tejto osade. Aj Nole to cítil podobne.

Na ďalší deň sme sa o tom spoločne rozprávali. Najmä o mojom uvedomení súdržnosti ľudí žijúcich v tejto osade.

“Zaujímavý pohľad. Je tu len málo stáleho obyvateľstva, väčšina sa presúva, žije tu pár rokov a potom má nové pôsobisko.”

“Skutočne?” - doteraz som si to celkom neuvedomila, no keď sa nad tým viac zamýšľam asi je to veru tak. Zrejme aj to prispieva k tomu pocitu, že sme sa zišli pri táboráku na nejakom výlete v akejsi etape nášho života.

Tento deň po obrade Muno sme však boli odhodlaní si užiť spoločne s Nolem. Nemohli sme vynechať ani staré ruiny. Mala som to miesto naozaj rada. Vždy v čase keď Nole slúžil niekoľko dní v Mhenea dome som sem zašla. Oblúbila som si, sadnúť si pod klenbu, pozorovať tajomné znaky, občas som sa s nimi rozprávala a občas sa mi zdalo, že hádam vo vetre sa ševelia odpovede.

Teraz sme tu boli opäť spolu a ja som tomu bola rada. Na chvíľu som si zatvorila oči, nastavila tvár sviežemu vetriku. Nole sa postavil za mňa a objal ma. Hodnú chvíľu sme tam len tak stáli, dýchali v nezameniteľnom rytme života. V tom rytme, keď všetko to, čo človek zažíva sa zdá v poriadku, akokoľvek ťaživým obdobím prechádza. V tom rytme, keď k nám preniká hlboká pravda, že všetko má svoj čas.

Bol to jeden z tých dní, ktorý aj po rokoch vyvoláva hrejivé spomienky na duši. Áno, boli sme tu jeden pre druhého a tento deň patril len nám.

Nole tu niekoľko nasledujúcich dní zotrva a ja viem, že podnikneme aj nejaké tie výlety do okolia. Zajtra, ma ale bude čakať stará tkáčka.

Počas uplynulých dní sme tie vlnené vlákna farbili. Občas sa ozýval záhadný spev, no tentoraz som mu viac len ticho načúvala. Prv ako sa začal týždeň Muno mi povedala, že je čas a že som posledná. Vtedy som nechápala, na objasnenie len dodala, že ďalším týždňom začneme tkat' a povedala kedy presne ma bude čakať, aby som prišla.

Tak ako mi bola povedala, na ďalší týždeň som zašla opäť k nej. Ešte len teraz sa začalo kúzelné tvorenie. Pred časom som jej priniesla malú kresbu. Načmárala som ju po prebudení z jedného sna, v ktorom sa mi ukázal zatiaľ nepoznaný symbol. Túžila som votkať ho bielou farbou.

Vtedy, spočiatku len letmo sa naň pozrela a až po hodnej chvíli mi ukázala, aby som si sadla. Nikdy predtým a nikdy potom som ju nepočula hovoriť tak súvisle. Chcela vedieť odkiaľ mám ten symbol. Potom chcela vedieť, či vôbec viem, čo znamená.

“Nie, to žiaľ nie. No cítim, že je nejaký dôležitý pre život.”

Prikývla a prezradila, že predstavuje nádej prvých Auroraniek v lepšom živote.

“Nádej je dôležitá. Ak by sme neverili v lepšie zajtrajšky keď zažívame súženie, sotva by sme sa v živote posunuli. No ten symbol nepredstavuje naivnú nádej. Predstavuje zároveň aj odovzdanosť a dôveru v život. Musia byť pospolu. Len spolu to dáva zmysel.”

“Prečo?” - nikdy som takto nad tým neuvažovala a pozorujem ako sa na tvári starej tkáčky rozihral jemný úsmev.

“Občas sa stáva, že sa upíname na nádej. Lenže sú momenty, kedy potrebuješ urobiť hrubú čiaru, nechať veci ísť, nechať ich jednoducho tak. Odovzdať sa napriek všetkému Životu a dôverovať mu.”

Hoci som si nie istá, či celkom rozumiem, viem že viac mi neprezradí. Sú veci, ktoré skutočne pochopíme a naučíme sa až vo chvíli, keď ich zažijeme a toto bolo práve z takého súdka.

Náš krátky rozhovor, aj keď najdlhší aký som so starou tkáčkou vôbec mala, ukončila jednoducho tým, že mi oznámila, že symbol mi pomôže vtkať. Úctivo som sa jej

za to pod'akovala a nevedela sa zbaviť pocitu, že sa tu deje niečo, čo sa nikdy viac nezopakuje.

Ešte chvíľu sme ticho sedeli, kým sme sa pustili do práce. Nachystat' tie vlnené vlákna na tkanie do tkáčskeho stavu bolo celkom náročné. Ani som doteraz netušila aké náročné to je. Šlo to veľmi pomaly, bolo treba pozornosti a mne sa po chvíľke všetky tie vlákna zlievali pred očami. Stará tkáčka v tej chvíli vždy na mňa hodila očkom, len sa usmiala a pomohla mi.

Kým sme pripravili vlákna na samotné tkanie ubehli dva dni. A to sme zatiaľ pripravili len tkanie prvého koberčeka na kresielko. No bola som taká šťastná, keď sme skončili túto prípravu. Ďalším dňom sa začalo samotné tkanie. Spomenula som si na to, ako som tkala mini koberček na ostrovných pásoch popri Lone a domnievala sa, že mi táto skúsenosť bude nápomocná. No my sme teraz tkali na veľkých krosnách a s tými sa pracovalo predsa len inak. I tak mi tá skúsenosť s Lonou padla vhod.

Vlastne som okrem Lony a starej tkáčky poznala ešte jednu. Femiu. No tú som zažila ani nie tak pri samotnom tkaní ako pri farbení látok. Napriek tomu tieto tri tkáčky,

každá v inom veku, pôsobili pri práci veľmi podobne. Bolo to pozoruhodné, no každá jedna bola v okamihu ako začala svoju prácu, plne v nej ponorená takým záhadným spôsobom. Každá jedna si pri práci začala spievať'. Často dávne, veľmi dávne piesne. Tkáčske remeslo bolo na tomto ostrove veľmi staré, to pripúšť'am, no podchvíľou keď som si ktorúkoľvek vybavila, zdalo sa, akoby svojim tkaním spriadala samotné životné osudy.

Bol to asi len okamih, čo ma začali opantávať tieto myšlienky a strhla sa. Tkanie, to prevliekanie lodičky s vláknom pôsobilo priam hypnoticky. Alebo hádam bláznim? Sotva som začala, potrebovala som prestávku. Napit' sa. Ten prvý deň môjho tkania som urobila niekoľko riadkov. Na ďalší deň sa pridali ďalšie, to už šlo oveľa ľahšie, akoby som prenikla do správneho tempa. A potom mi stará tkáčka naznačila, aby som čakala. Uviazala snehovobiele vlákno, ktorým vtká symbol nádeje, odovzdanosti a dôvery v život. Až doteraz na mňa dohliadala ticho, sem tam niečo povedala, aby som to urobila dobre. Teraz začala spievať'. A ja som začala prenikať do toho priestoru, kde čas hádam ani neplynie.

Takto plynuli prvé zimné týždne. Táto zima bola skôr suchá, len málo pršalo, na teplotu veľmi príjemná. Čas plynul svojim vlastným tempom. Sotva som sa nazdala a už sme dokončievali koberček na druhé kresielko.

Nikdy nezabudnem na ten deň. Zvesili sme z krosien koberček a bol nádherný. Biely symbol sa nádherne vynímal na tej pozoruhodnej jemne tlmenej vínovo-cyklámenovej farbe. Bola som naplnená tichou radosťou, ako keď som sa prvý krát vyštverala na kopec. Námaha bola odmenená a výhľad odmenou. Presne tak tomu bolo i teraz. Čas so starou tkáčkou sa chýlil ku koncu a ja som v rukách držala koberčeky, ktoré skrášlia náš dom. Kým som ich za pomoci tkáčky dokončila, spievala som záhadnú pieseň spolu s ňou.

Otočila som sa k nej a chcela sa jej úklonom poďakovať za jej výdatnú pomoc. Lenže prv ako som tak urobila, uklonila sa hlboko ona mne. Zaskočilo ma to. Toto jej gesto som s úctou prijala a na oplátku sa uklonila aj ja jej. Zdalo sa mi, že niečo tajomné sa vznáša vzduchom, touto starou dielňou. Nevedela som sa ubrániť pocitu, že niečo končí. Moja hlava mi našepkala, že sa končí ten čas čo som

trávila v prítomnosti starej tkáčky a predsa sa mi zdalo, že je tu ešte čosi.

Ten deň som videla starú tkáčku naposledy. O niekoľko dní sme sa opäť vydali na cestu spolu s Nolem do Mhenea domu na ďalšiu službu. V tom čase, stará tkáčka opustila tento život. Tá správa ma celkom zasiahla. Spočiatku sa mi ani veriť nechcelo. Len pred pár dňami sme boli spolu. No potom, keď som ten večer sedela spoločne s Falou a ona mi podala misku s nápojom, som si spomenula na slová starej tkáčky.

“Povedala, že je čas, že som posledná.” - vypadne v tej chvíli zo mňa.

“Zrejme vedela, že sa blíži jej čas. Asi vieš, že nie každý ohlási, že sa zaradil k odchádzajúcim. Niektorí si to nechávajú pre seba, nechcú o tom hovoriť. Niektorí si celkom neuvedomujú, čo znamená to, čo cítia, čo sa v skutočnosti hlási o slovo.”

Áno, vedela som to. A predsa som pocítila smútok nad odchodom tejto starej ženy, čo do posledných chvíľ pre mňa zostala zahalená rúskom tajomna. Len kúsok som

prenikla do jej života. Snáď len na jedno mávnutie motýlich krídel to bolo a predsa vo mne zanechala hlbokú stopu. Bola mlkva a predsa v okamihoch keď sme tkali, spievali záhadnú pieseň, bola mojej duši veľmi blízka. Občas sa mi v tých chvíľach zdalo, že vedľa mňa nie je žiadna stará tkáčka. Tak ako sa lodička s vlnou prevliekala pomedzi vlákna, tak sa naše duše plavili na jednej vlne.

Bol to hádam len okamih v jej živote, čo som pri nej kráčala. V jednej chvíli sme tu, rozprávame sa a v ďalšej to môže byť všetko celkom inak. Prchavosť života sa dotkla môjho srdca, cítila som priam úzkosť. Aj Nole si to všimol a dlho ma objímal. Nedarilo sa mi nájsť pokoj a ten večer som dlho nevedela zaspáť.

Uvedomila som si, že si neviem spomenúť na meno starej tkáčky. Nevedela som si dokonca spomenúť ani na to, či mi ho Jela vôbec prezradila, keď ma za ňou prvýkrát vzala. Nevedela som ani jej meno. V tej chvíli som zmätene otvorila oči, asi dnes nezaspím. Skončil sa jeden ľudský život. Zanechala za sebou veľa krásnych vecí a predsa som nikoho nepočula, žeby spomenul jej meno. Ako prach vo vetre boli naše mená, naše životy. Stará tkáčka však

zanechala ešte niečo. Dotyk, na srdci každého s kým sa stretla.

A potom, prv ako som zaspala, uvedomila som si ešte niečo. Stará tkáčka nám zanechala ešte čosi.

110 - Zima tretieho roku

Keď som sa druhý deň ráno prebudila, zaplavoval ma nezvyčajný pocit nepokoja, ktorý sa striedal s vedomím, že všetko je v poriadku. Celý ten deň som sa viac len motala, akoby som ani nevedela nájsť si svoje miesto. Zašla som do blízkeho lesa, ale ani to mi neprinieslo viac pokoja.

Podvečer mi teda Fala navrhla, aby som sa zložila na Mhenea lôžko. Súhlasila som. Bolo to už dlhý čas, čo som naposledy toto lôžko využila.

Nemyslela som na nič, keď som si naň líhala. Fala nado mnou zaklopila kupolu a ja som hodnú chvíľu len pozorovala hviezdy na jej vnútornej strane. Potom som pomyslela na starú tkáčku a ako ma jej odchod vyviedol z rovnováhy. Čím to? Vari tým, že som bola posledná žena, ktorej pomáhala tkat' do nového domu koberčeky? Zatvorila som oči a asi okamžite som zaspala. Snívalo sa mi, ako sme najskôr pripravovali vlnené vlákna, farbili ich a nakoniec tkali. Celý ten proces. Počula som celkom jasne pieseň čo sme spievali. No nielen to. Pred mojimi očami sa ukazovali samotné znaky. Vždy sa niektorý zväčšil, priblížil

celkom blízko ku mne a s ďalšou slabikou či slovom sa takto priblížil zas ďalší. Striedali sa pred mojimi očami.

Neviem ako dlho som spala, no v jednej chvíli som sa celkom prebudila. Všade vôkol vládlo ticho. Zvláštne, len pred chvíľkou som si zatvorila oči, no zjavne som spala dlhšie ako som sa spočiatku domnievala. Zdá sa, že na Mhenea lôžku čas plynie celkom inak. Myslím, že už bola noc. Fala tu nebola, čo bolo nezvyčajné. Žeby si išla ľahnúť? To nebolo zvykom, keď niekto ležal na Mhenea lôžku, hoci aj celú noc. Vždy tu bol niekto kto bol nablízku. Moja myseľ sa celkom pekne rozbiehala. Zatúžila som po Nolem, pritúliť sa k nemu. Lenže, nedočiahla som na ovládanie a tak som nevedela odklopiť kupolu. To tu zostanem až do rána? Vôbec sa mi tá predstava nepáčila. Zamrvila som sa, no všade vládlo ticho. Len lôžko prehrávalo stále svoju melódiu. Tú, ktorá tak ukolísava. Lenže ja som sa celkom prebudila. Čo budem robiť? Chcela som jednoducho vstať a ísť si radšej ľahnúť k Nolemu. Nešlo to.

Zadívala som sa na hviezdy kupoly, ktoré aj v tme jemne svietili. Ako tie skutočné na nočnej oblohe. Nerozumela

som, ako to vedeli tak namaľovať. Celá tá maľba vytvárala dojem, že je to skutočná nočná obloha, že je tu veľa priestoru, že hoci aj ruku viem natiahnúť k tým hviezdám. Vedela som, že to v skutočnosti tak nie je. Táto ilúzia vyvolávala dojem rozľahlosti vesmíru. Zhlboka som sa nadýchla, vydýchla, zatvorila na chvíľu oči. Keď som ich znovu otvorila bolo skoré ráno a ja som počula tiché kroky. Bola to Fala. Asi som znovu ešte zaspala.

Fala odklopila kupolu a ja som sa pomaly posadila. Podala mi nápoj a aj bobuľky, ktoré je veľmi užitočné zjesť po noci na Mhenea lôžku. Všimla som si, že je unavená. Žeby predsa len nespala v noci? Je mi to celé trošku záhada a Fala ma o malú chvíľu zasväcuje do toho, čo sa počas noci udialo. Nevieť ani zatvorit' ústa, s ohromením načúvam nočnej dráme v neďalekej osade a uvedomujem si, že som teda počas noci bola v celom Mhenea dome sama. Aj teraz sme tu boli len my dve. V celom tomto komplexe budov.

“Veľmi ma to mrzí, vlastne až nadržanom som si uvedomila, že zrejme nevieš ako by si si sama odklopila kupolu.” - pokývavam hlavou, že to veru neviem a dodávam, že som ani doteraz nevedela, že je aj taká možnosť.

“Áno je. Moc sa to nepoužíva, väčšina tých čo sa rozhodnú pre Mhenea lôžko, na ňom zotrávajú, kým je treba.”

“A teraz, je všetko už v poriadku?”

“Áno i nie. Celkom desať ľudí sa zjavne priotrávilo jedlom. Bolo to náročné, mali veľké bolesti, zvracali čo je dobré, jed sa ľahšie dostal von. Väčšina mala silnú triašku a zmietali sa medzi horúčkou a silnou zimnicou. Všetci sú už v poriadku, no bolo to niekoľko veľmi náročných hodín. Horšie ale je, že nevieme presne z čoho otrava bola. Nejaké jedlo im zostalo, preskúmame ho a verím, že zistíme o čo išlo. Mali obrovské šťastie, že do ich osady to popoludnie prišla jedna vyvolená zeme, čo putuje naprieč ostrovom. Ona im začala podávať hneď prvú pomoc a vyslala nám tiež správu. Vyrázili sme okamžite. Ešteže včera prišiel aj môj otec a bolo nás viac. Najhoršie to bolo s malým chlapcom, hoci ten len jedlo ochutnal a nechcel jesť. Aj to jedno sústo stačilo, aby aj on bol otrávený.”

“Mohli aj umrieť?”

“Som si istá že áno. Ešte nejaký čas potrvá, kým budú celkom v poriadku, nejaký čas budú musieť dávať pozor na to, čo budú jest’.”

“A čo lôžko Mhenea? Nepomohlo by im?”

“Myslím, že postupne každého naň uložíme. Určite pomôže lepšej regenerácii. Možno už dnes prvých privezieme.” - ako to povie, zoširoka sa na mňa usmeje. “A ty? Oddýchla si si? Budem dnes potrebovať tvoju pomoc.”

“Iste, som pripravená pomôcť so všetkým čo je treba.” - dodám s odhodlaním a už o malú chvíľku pomáham Fale pripraviť osobitné kvapky z materskej tinktúry. Potom mi vysvetlí, že dnes ja sama roznesiem po osadách v správe, čo je treba. Boli tu tinktúry, mastičky a niekoľko chevaja náplastí. Každá osada mala mať tieto veci poruke, aby sa nemuselo v prípade nutnosti čakať. Roznášali sa pravidelne. Už som takto s Falou bola niekoľkokrát, no zatiaľ nikdy nie sama. Zvládnem to? Niečo vo mne mi hovorilo, že áno, no predsa len sa ma zmocnila neistota. Fala akoby to pocítila, pohliadla do mojich očí, posmelila ma a objala.

Takýto rozvoz zvyčajne zabral aj celý deň, no do osady, kde v noci zažívali ťaživé okamihy nebolo potrebné teraz ísť. Fala nachystala čo bolo treba, aj tie kvapky, čo som jej ráno pomáhala vyrobiť a vybrala sa tam späť.

Po jej odchode, tu nastalo znovu ticho. Priam obrovské. A tak som aj ja vyrazila na svoju prvú samostatnú obchôdzku po osadách. Šlo to dobre. Už ma poznali a myslím, že im Fala vyslala správu, aby boli pripravení. Všade kam som prišla, odovzdala som čo bolo treba a prevzala prázdne nádoby, ktoré sa onedlho znovu naplnia. Len v jednej osade mali špeciálnu požiadavku. Poznačila som si ju a vyrazila ďalej. Do Mhenea domu som sa vrátila popoludní. Nole i Fala tu už boli. Nole mi oznámil, že tu ostaneme o niečo dlhšie, keďže Jumo zatiaľ neprevezme službu priamo v Mhenea dome, ale že ostal zatiaľ v osade.

Ten deň priviezli dvoch ľudí z tejto malej osady. Bol to malý chlapec a jeho starý otec. Oni dvaja boli najzraniteľnejší a tak ako prví využili Mhenea lôžko.

Skúmalo sa aj jedlo. No nevedeli na to prísť.

“Čo je ten čierny lusk?” - pýtam sa, keď som zvyšky jedla videla. Pripomínal mi vanilkový lusk no bola som si istá, že o žiadnu vanilku nepôjde.

“Čo myslíš?”

Len som ukázala na to, čo myslím. Fala mi odvetila, o akú rastlinu by malo ísť. Lenže, ja som mala pred očami jeden nákres z herbára. Pripomínalo mi to viac práve jedno zradné korenie, ktoré je prudko jedované, ak sa správne nespracuje. Zamyslela som sa pravdu povediac nahlas, čo som si spočiatku ani neuvedomila. Až zdesený výraz v tvári Faly ma vytrhol z mojich zamyslení. Okamžite sa kontaktovala s Lajou, svojou mamou. Netušila som doteraz že Thaby dokážu aj také niečo, no v okamihu sa na ňom zjavila Laja a Fala sa s ňou rozprávala akoby bola pred ňou naživo.

Bol to deň plný prekvapení. Laja skutočne potvrdila, že by mohlo ísť o korenie získané z čierneho koreňa. Ak sa správne spracuje, je lahodný, dokonca priaznivo pôsobí na zažívanie, no ak nie, môže aj zabiť.

Všetkým sa výrazne uľavilo už po kvapkách, ktoré Fala pripravila. Pripravovala ich intuitívne, aj keď nevedela aký protijed je potrebný. Keď som sa jej na to spýtala, prezradila mi, že sa jednoducho naladila na jedlo, ťažkosti, čo tých desať ľudí malo a nechala sa viesť múdrosťou života.

“Aha” - len som hlesla na odpoveď. Občas som si nebola istá či hovoria v hádankách a či vôbec chápem čo mi hovoria.

S Nolem sme tu zotrvali až do ďalšej plánovanej služby. Nechcelo sa mi ísť pravdu povediac samej domov a navyiac, bola som tu potrebná. Táto, takmer dráma, všetkými akosi otriasla. Bola som šťastná, keď sme nakoniec prišli domov. Niekoľko nadchádzajúcich dní sme si ukrojili pre seba. Zima v tomto miernom pásme bola príjemná. Ešte som takú nezažila. Ponášala sa na našu jeseň a predsa hovorili, že je čas zimného obdobia. Čas, ktorý vyvolení zvyčajne trávia v tichu Roraimy. No i tento rok to bolo tak ako ten predošlý.

Jedného dňa, keď sa Nole vrátil zo služby v Mhenea dome, mi oznámil, že o dva dni vyrazíme do Roraimy. A tak sa aj

stalo. Tentoraz sme mali k dispozícii thuli, no len jednu. Opäť som sa raz dozvedela niečo nové. Thuli ponúkala možnosť vysunúť a predĺžiť zadnú časť. Tak sa mohli naraz pohodlne prepraviť aj dvaja ľudia. Už som tak videla dieťa s dospelým, no nevšimla som si, že spodná, stojná časť, bola v takomto prípade upravená. Darmo, thuli bol ohromný vynález.

Cesta nám ubiehala v príjemnom tempe. Ja som stála prvá, za mnou Nole. Veci, ktoré sme si zbalili do jedného batôžka, mal Nole na chrbte. Urobili sme si len jednu zastávku. Padla nám vhod. Tichý bzučivý zvuk ustal a my sme sa napili lahodnej, hodne studenej, vody z prameňa. Nezostali sme tu dlho. Len čo sme sa ponat'ahovali, osviežili a nabažili čarom tohto miesta. Pôsobilo tak prosto, jednoducho a predsa akoby v ňom bola ukrytá mágia. No možno sa mi to len celé zdalo. Prv ako sme pokračovali ďalej, Nole navrhol aby sme na seba pridali ešte jednu vrstvu. Dávalo to zmysel, pretože Roraima bola zahalená naozaj chladom zimy.

Potom sme sa už nikde nezastavovali. Len krátko sme sa pristavili v osade liečiteľ'ov a pozdravili sa s Lavou. V

tomto čase táto osada slúžila najmä samotným vyvoleným. Tak ako predchádzajúci, i tento rok sa vyvolení v Roraime musia prestriedať vo svižnejšom tempe ako tomu bolo doposiaľ. A práve táto osada sa stala takým ústredím, ktoré zaznamenávalo, kto chce pobudnúť v Roraime, kto koho zastúpi v službe. V samotnej Roraime už mali všetci byť v tichu. Aj preto sa toto organizovanie presunulo teraz práve sem. Zdalo sa, že Lava sa s touto novou úlohou vysporiadala celkom dobre a našla si v tom svoj systém.

Povedala nám, aby sme thuli vzali priamo pod schodisko. A tak sme vyrazili. Bol poobedný čas a vyzeralo to, že už už začne snežiť. Netrvalo dlho čo sme dorazili pod veľké schodisko. Vedela som, aj bez toho, že by som sa pýtala, že hore pôjdeme pomocou toho vajíčkového výt'ahu, tak ako tomu bolo moju prvú zimu. Na niekoho sme ale ešte čakali. Bola som tu ja, Nole a ešte jeden muž. V rýchлом tempe sa k nám zhora blížilo vajíčko, až som dostala obavy, či stihne zabrzdiť, či nás tak náhodou nezvalcuje. No moje obavy boli zbytočné. Z vajíčka vystúpili dvaja muži. Kým jeden po krátkom pozdrave s nami, sa bez ďalšieho otáľania vybral rovno do osady liečiteľ'ov, s druhým sa Nole pustil do reči. Vymieňali si informácie o osadách v

správe Mhenea domu, kde Nole, občas i ja, slúžil. Bolo to vlastne krátke. My sme nasadli do vajička, muž na thuli a vybral sa rovnakou cestou akou sme sem prišli my.

Bol to len okamih a už sme aj boli hore. Zaplavil ma pocit domova, keď som vystúpila, keď som sa pozrela dolu schodiskom. Sneh tíško poletoval, vítal ma tu a ja som bola šťastná. Vošli sme dnu a uvedomila som si, že tu to hádam vonia vždy rovnako. Vôňa ma celkom objala a ja som rovno zašla na ten čarovný most. Až potom som sa vybrala do izby, v ktorej tu budem tieto dva týždne bývať. Budem v nej sama a hoci ma to spočiatku prekvapilo, uvedomila som si, že čas tu, je najmä časom stíšenia sa.

Ďalším dňom som sa pripojila k známemu rytmu Roraimy. Spoločné ranné rozhybanie vo mne vyvolávalo mnoho spomienok, až mi chvíľami po chrbte behali zimomriavky. Tretia zima na Aurore a toľko zážitkov, toľko spomienok sa púťalo k tomuto miestu.

Na moje prekvapenie ešte v prvý večer ako sme dorazili, zistila som, že je tu aj Nijo. Prišiel len niekoľko dní pred nami a mňa toto poznanie zahrialo na srdci. Bola som mu vdáčna, že si na mňa hneď ten ďalší deň vyhradil čas. Bolo

to tak iné, ako keď som s ním naposledy sedela v miestnosti s tými pohodlnými kresielkami. Ako som ich zbadala, spomenula som si hneď na starú tkáčku.

“Počul som, že jej odchod t’a zasiahol.”

“Áno. Nevieť celkom prečo, možno tým, že som bola poslednou.”

“Nuž, to má zvyčajne inú energiu.” - povie a ja vnímam jeho spýtavý pohľad.

Viem, že je tu ešte niečo v súvislosti so starou tkáčkou, no neviem na to za ten svet prísť. Je to zahalené rúskom tajomna a znovu cítim ten podivný nepokoj, čo sa ma zmocňoval aj vtedy. Nevedela som celkom čo vlastne cítim, bolo to akosi neuchopiteľné. Nevedela som sa zbaviť silného pocitu, že je tu nejaké tajomstvo. Ale aké? Nijo mi dával čas. Ukázal na kresielka, aby sme si sadli a len tak mimochodom dodá, že aj tieto robila táto stará tkáčka.

Ponúka mi miskú teplého nápoja a ja snažiac sa vymotať z tých podivných pocitov, mu začínam rozprávať o čase čo som s ňou strávila, o koberčekoch čo mi pomáhala tkať, o

symbole tak nádhernom, čo vo mne vyvoláva pocit, ktorý tiež neviem celkom identifikovať.

Usrkavali sme si z misiek a Nijo mi rozpráva o starej tkáčke, o jej dare preniknúť do hlbok poznania.

“Tajomstvá do poznania ktorých prenikla, si žiaľ ale vzala so sebou. Nevieme o tom, že by bola niečo z toho zaznamenala, či niekomu predala.”

“Ako vieš, že prenikla do hlbšieho poznania života?”

“Človek vtedy získa väčšiu hĺbku a ona ňou oplývala. Ona bola jeden z dôvodov, prečo som dlhší čas strávil v tej osade. Veľmi som dúfal, že sa podelí o svoje poznanie.”

Neviem sa zbaviť pocitu, že tak ale urobila. Ten zvláštne nepokojný pocit, vo mne začína narastať, že mám pocit, že to už nevydržím. Nevládzem sa dokonca ani rozprávať s Nijom. Zmocnil sa ma znovu ten nezvyčajný pocit, že všetci sú za akousi hmlou, až sa mi hlava začala točiť.

A tak som znovu požiadala o Mhenea lôžko.

III - Tajomstvo dávnej piesne

Nevedela som sa priam dočkať kedy sa nado mnou zaklapne kupola s hviezdou oblohou. V duchu som sa prihovarila starej tkáčke a položila jej otázku:

“Čo je to? Čo mi chceš povedať?”

“Všetko som ti už povedala.” - prenikal ku mne hlas tkáčky.

“Naozaj všetko? Čo ak tomu nerozumiem?”

“To je v poriadku, v pravý čas sa všetko odhalí. Po stáročia sme si predávali túto pravdu, uchovávali ju a čakali na správny čas. Ten teraz nastal.”

Tak veľmi som chcela preniknúť do tej tajomnej pravdy, lenže akýkoľvek tlak na Mhenea lôžku nebol možný. Neviem či som zaspala, či sa len znovu ocitla v tom záhadnom stave medzi spánkom a bdením. Všetko som odrazu vnímala so zbystrenými zmyslami a hádam aj tými, o ktorých som do tejto chvíle ani nevedela.

Tajomstvo. Nie je možné ho rozlúštiť, ani pochopiť našou logickou mysl'ou. Môžeme však doň preniknúť, ako do mystéria. My sami a náš život je jedným z tajomných mystérii.

Pred mojimi očami sa znovu začali ukazovať znaky, ako vtedy keď som pred časom ležala na Mhenea lôžku a počula pieseň starej tkáčky, pieseň, čo ku mne samej, nevedno odkiaľ, prenikla v okamihoch samoty Noleho prvej služby.

A vtedy to prišlo. Ten pocit. Už niekoľkokrát som ho zažila. Ten pocit, keď sa mi zdalo, že Boh je mojou súčasťou. Cítila som priam bytostne ako som obklopená žiarivým svetlom. Vynáralo sa snád' niekde zo mňa, presahovalo mňa, Mhenea lôžko, na ktorom som ležala a všetko vôkol mňa bolo tým svetlom pohltené. Mala som zároveň pocit, že sa vznášam, akoby sa moje telo ničoho nedotýkalo a potom akoby som ani telo vôbec nemala. Hranice môjho tela zmizli. Ten pocit som poznala ešte z detských čias, no teraz to bolo oveľa, oveľa intenzívnejšie. "Ďakujem Bože." - neviem či to vyslovujem šeptom nahlas, alebo len v duchu.

Kúpem sa v žiariacom svetle, čo ma obklopuje a dokonca sa mi zdá, že nič iné ani nie je, že všetko, celý náš svet, ba hádam aj vesmír sú ponorené v tomto svetle.

Celkom jasne vnímam záhadnú pieseň, znaky, ktorými je zaznamenaná na kamennom oblúku pri starých ruinách i na stenách stien v jaskyni za vodopádom. Počula som pieseň tkáčok. I Lona ju spievala vo chvíľach keď tkala. Stará tkáčka ju spievala s väčšou hĺbkou a zrejme preto som si až doteraz neuvedomila, že ide o rovnakú pieseň. Pozoruhodné. Tkáčky sa stali tými, ktoré prenášali z generácie na generáciu dávnu pravdu.

Pieseň hovorila o tom, ako každým dňom, každým nádychom a výdychom, každou živenou myšlienkou či pocitom, tkáme svoj život. Videla som obraz ako sa tká koberček či látka. Spôsob bol v podstate totožný, iné boli materiály a niektoré nuansy. Pred mojimi očami sa ukazovali rôzne koberčky, ktoré ale v tejto chvíli predstavovali mapu života. Niektoré mali veľa uzlíkov, niektoré boli tkané veľmi pevne, tuho, boli tvrdé, menej poddajné. A iné naopak boli tkané veľmi voľne, očká

medzi vláknami boli väčšie, uvoľnené. Kým jedny mali jednoduchý vzor, iné zas bohatý a pestrý.

Bol to pozoruhodný obraz a ja som takto prenikala do poznania dávnej pravdy.

Uvedomila som si ešte niečo. Stalo sa tak v posledných chvíľach, krátko predtým ako som celkom precitla do bdelého stavu. Uvedomila som si, aký rozpor tu bol so svetom, z ktorého som pochádzala. V ňom sa všetko meralo peniazmi, ktoré sme postavili na akýsi piedestál. Vo fungovaní nášho sveta boli potrebné, takými sme ich urobili. No až príliš často sme opomínali hodnoty, na ktoré poukazoval sám život. Niečo bolo nesprávne. Ukázal sa mi obraz ako sme v bludisku a hoci sme si vzali povrázok, aby sme vedeli z neho vyjsť von, cestou sme ho stratili. Ako nit' samotného života. Hoci ten posledný obraz vo mne zanechal trpkú príchuť, pocit'ovala som súčasne aj nádej.

Ešte hodnú chvíľu som zotrvala pod kupolou. Fala mi objasnila ako sa dá kupola odklopit' zvnútra a ja som sa s tu slúžiacou dohodla, že kupolu si odklopím tentoraz sama. Len sa ubezpečila, že viem ako na to a nechala ma. Myslím, že ma ale aj tak chodila kontrolovať či je všetko v

poriadku, nachystala mi tu i pohár s vodou a lahodné bobuľky. V tichu som vstala, podišla ku stolíku a na pripravený papier som si poznačila niekoľko znakov. Vedela som čo znamenajú a vedela som, že sú dôležité. Pochopila som, prečo práve teraz bol ten správny čas. Blížilo sa odhalenie tej záhadnej gule - negule, hoci vedela som, že ešte niekoľko mesiacov potrvá, kým ju otvoria a ešte len vtedy sa začne skúmanie jej obsahu. Tušila som čo obsahuje.

Na zvyšok dňa som sa utiahla do izbičiek určených pre rozjímanie. Potrebovala som byť v samote ticha. Potrebovala som, aby sa všetko toto poznanie ukotvilo v mojom bytí.

Najpozoruhodnejšie sa mi zdalo to, že táto pravda života sa predávala ústnym podaním prostredníctvom tkáčok. Prečo práve cez tkáčky? A ako k tomu vôbec došlo? Bola som už v izbietke, maličkovej a tichej, zatvorila svoje oči a pred mojimi očami obrazy bežali ďalej. Nerobila som nič, len som to pozorovala. Znovu som videla úsvit Aurory. Moment, keď k jej brehom priplávali neznámi z lodí. Potom bol preskok v čase a sledovala som ako ženy z lodí

sa previazali so ženami tejto Zeme dohodou. Neznáme ženy tkanie fascinovalo a tak sa rozhodli, že práve takto sa bude predávať pravda života ďalej. Pieseň bola prvým vodítkom. Uvedomila som si, že slnko pravdy, o ktorom sa v piesni spieva, by pasovalo na tú tajomnú a stále záhadnú guľu - neguľu.

Neviem to nijako vysvetliť, ako bolo vôbec možné, že som prenikla do tohto poznania? Ako bolo možné, že sa mi to s takou ľahkosťou odkrývalo? Vždy keď sa chceli k slovu dostať pochybnosti, či si to všetko len v skutočnosti nenamýšľam, v duchu som vždy znovu a znovu začula hlas starej tkáčky a prvé slová piesne Ahuana haajana - život je odmena.

S novým ránom som vedela, že všetko toto poznanie musím predať ďalej Nijovi. No kým v mojej mysli boli obrazy tak jasné, pretaviť mnohé z toho do slov, sa mi podchvíľou zdalo takmer nemožné. Nijo ma chytil za ruky a viedol ma.

“Len dýchaj. Zatvor si na chvíľu oči. Nájdeš tie správne slová.”

Jeho slová boli ako ten správny gombíček čo bolo treba stlačiť. Spustila som, no uvedomila som si, že je pre mňa jednoduchšie hovoriť o tomto všetkom so zatvorenými očami, že tak ľahšie nachádzam tie najvýstižnejšie slová. A potom, ani neviem ako som to urobila, vedela som len jedno. Od momentu ako som prenikla do pravdy na Mhenea lôžku udržiavala som sa vedome v Ehlumi tohto poznania. A teraz akoby som Nija pozvala a vzala do priestoru svojho Ehlumi. Akoby sme obaja boli v obrovskej bubline môjho prieniku do odhalenia pravdy života. Chvíľami si uvedomujem, že už vôbec nehovorím, nepoužívam slová, len mu ukazujem obrazy a Nijo načúva a rozumie.

Čas sa zastavil. Nebolo tu nič len znovu to veľké žiarivé svetlo, čo ma pred niekoľkými hodinami zaplavovalo na Mhenea lôžku. Bol to naozaj nevšedný zážitok. Keď skončil, vedela som, že som Nijovi týmto spôsobom predala pravdu, ktorá sa mi postupne odhaľovala. Nespomínam si kedy presne sa moje a Nijove Ehlumi prepojilo a vytvorili sme zdieľaný kruh, či skôr obrovskú bublinu. Vo chvíli ako som znovu precitla a otvorila oči, uvedomila som si, že Nijo sa na mňa díva jasným

pohl'adom. Vzápätí sa mi uklonil, na znak úcty a ja jemu tiež.

Tak ako predchádzajúci deň, i teraz som pocítila, že je veľmi ťažké hovoriť. Akoby to bola namáhavá činnosť. Zotrvali sme spolu ešte hodnú chvíľu a potom mi len naznačil, že bude v poriadku ak sa i dnes utiahnem do izby k rozjímaniu. I on tak urobil.

Vo chvíli keď som osamela v tej malej izbietke, pocítila som odrazu veľkú únavu. Ľahla som si priamo na zem, na ktorú som rozprestrela svoj koberček čo som si sem priniesla. Bol to ten, čo mi utkala Lona. Zem príjemne hriala. Zatvorila som oči a premietala si všetky tie obrazy z uplynulého i tohto dňa. Potom som zrejme zaspala. Prebudila som sa, až keď bola všade tma. Vyšla som na chodbu a uvedomila si, že zrejme je už aj po večerných zvyklostiach, no niekto bol tak láskavý, že mi tu pred dverami nechal karafu čistej vody a v malej miske bobuľky. Posledné dni som vlastne ani moc nejedla a padli mi preto vhod.

Natiahla som sieť, no nevedela som zaspáť. Rozhodla som sa, že zájdem na čarovný most. Bola už noc, celkom

chladná. Na tom moste som pochopila posledný dielik skladačky, no kým ho budem môcť uplatniť prejde ešte veľa času. Týkal sa sveta na pevnine. Pohliadla som na hviezdy, usmiala sa a do ticha mrazivej noci, starej tkáčke zašepkala: "ďakujem".

Zvyšok noci som prespala tvrdým spánkom, ráno sa prebudila s čistou a jasnou mysl'ou, príjemne oddýchnutá a plná nových síl. Cítila som ľahkosť bytia a nachystala sa k zvyčajným ranným zvyklostiam. Postarala sa a opustila som izbietku rozjímania a ešte pred ranným rozhýbaním sa, som svoj koberček uložila do izby, čo tu v tieto dni obývam. Rovnako som sa postarala aj o karafu a misku. Ten, čo v týchto dňoch slúžil rozjímajúcim, sa mi úklonom poďakoval. To ráno sme spievali spev Lumo dvanásti. Šesť žien a šesť mužov. Vždy keď to takto bolo, bolo to ohromné. Cítila som nádhernú ľahkosť a nič ma netrápilo.

Nijo v tento deň zostal ešte rozjímať a musela som tak byť trpezlivá. Všimla som si to vlastne už počas ranného hodovania. Zrejme všetci čo tu boli postrehli, že niečo sa deje, že sa ohhaľuje nejaké poznanie. Nik síce zrejme nevedel o čo presne ide, no pozorovala som, aká uvoľnená

atmosféra tu toto ráno bola. Všetci sa medzi sebou rozprávali o čosi hlasnejšie, o čosi viac sa všetci aj smiali. Takúto atmosféru som tu hádam zažila len počas osláv obradu Muno.

Len čo skončilo ranné hodovanie, povedala som si, že by som sa hádam mohla zastaviť za Hejou. Príležitosť sa veru naskytla takmer okamžite. No keď som si sadla do kresielka, uvedomila som si, že vlastne neviem, o čom s ňou hovoriť. Bolo toho toľko v uplynulom čase a odrazu sú moje myšlienky celkom zmätené. Heja mi dáva čas a ja sa po chvíľke upokojujem. Rozhodla som sa, že sa jej popýtam najmä na ten nevšedný včerajší zážitok, keď som Nijovi zdieľala svoje poznanie tak zvláštnym spôsobom. Veľmi ťažko sa mi to opisovalo, zamotávala som sa do vlastných slov, až som si spomenula na radu čo mi daj Nijo: len dýchaj, zatvor oči, nájdeš tie správne slová. Znovu som to teda urobila a opäť som si uvedomila, ako sa mi odrazu oveľa ľahšie nachádzajú slová čo najlepšie vystihujú tento zážitok.

Heja pozorne načúvala. No keď som skončila uvedomila som si, že vlastne neviem čo očakávam, že mi k tomu

povie. Odrazu to nebolo vôbec podstatné. Ten zážitok bol tak silný, že som vedela, že ak ešte niekedy bude najlepšie takto sa o niečo podeliť, že to budem vedieť. Hodnú chvíľu sme len ticho sedeli. Heja mi nakoniec povedala nahlas to, čo som si len pred malou chvíľou sama uvedomila. Bolo to pravdu povediac celé také podivné. No Heja pokračovala.

“Zrejme si sa potom cítila veľmi unavená.”

“Vlastne áno, prespala som skoro celý deň.”

“To je dobre, ešte celkom nevieš ako pracovať s touto energiou, ale na to, že si do toho prenikla celkom spontánne, si si počínala vskutku skvele. Zdá sa, že všetky základné cvičenia, ako narábať so svojou energiou si robila poctivo každý jeden deň. Vytvorili veľmi dobrý základ.”

“Najviacej ma ale prekvapilo, ako sa mi v istom momente zdalo hovorenie namáhavé.”

“Ono sa to zrejme nezdá, keď sme ponorený v tom bežnom dennom režime, ale samotné rozprávanie je celkom riadny výdaj energie, zvlášť pre vyvolených svetla a

hodne aj pre vzdušných. Vôbec sa tým ale netráp.” - usmeje sa na mňa.

S Hejou som zotrvala skoro celé dopoludnie. Celkom ma náš rozhovor unavil, no Heja mi objasnila, že po zdieľanom Ehlumi, zdieľaní pomocou obrazov, to tak môže pretrvať ešte niekoľko dní. A tak som sa rozhodla znovu si vyjsť na čarovný most.

Len čo som naň vyšla, začal okolo mňa poletovať sneh. Najskôr len jemne, potom viac a viac, vločky boli celkom veľké a zdvihol sa aj vietor. Bol to hádam len okamih ako sa jasná obloha zatiahla a pokojné padanie snehu sa zmenilo vo víchricu. Zašla som dnu a ešte hodnú chvíľu som to pozorovala. Zazdalo sa mi, že v tých poletujúcich vločkách vidím tváre mojich starkých, rodičov môjho otca. Usmievali sa, pôsobilo to, akoby sa so mnou lúčili. Ako rýchlo môže dôjsť k zmene počasia. Ako aj v našich životoch.

Až do večera vonku husto, naozaj husto, snežilo. Nik zo starších si nepamätal, že by tu niekedy bolo toľko snehu a taká fujavica. Ráno sme sa prebudili do celkom zasneženej

krajiny. Na moste bolo hádam aj meter snehu. Neveriacky som sa na to dívala.

Konečne som však mohla znovu hovoriť s Nijom. Povedal, že síce ešte túžil zotrvať nejaký čas v izbičke na rozjímanie, no zároveň pocíťoval silné nutkanie vyjsť z nej von. Zdal sa mi tým trochu zmätený. Nezvykol zažívať tak silné protichodné pocity. Nakoniec, prv ako sme si opäť zasadli k výživnému rozhovoru mi prezradil:

“Nutkanie zanechať nateraz rozjímanie a znovu s tebou hovoriť, bolo ale silnejšie.”

A ja viem prečo.

112 - Život ako odmena

V Roraime sme zotrvali o niekoľko dní dlhšie ako bol pôvodný zámer. Padlo nám to veľmi vhod. Do našej osady som sa vracala s ľahkým srdcom. Bolo mi naozaj dobre na duši. No hneď na ďalší deň ako sme sa vrátili, čakala Noleho služba v Mhenea dome. Túžila som byť s ním a tak sme sa rozhodli ísť spoločne. So sebou som si tentoraz nabalila aj Thab. Chcela som si prejsť posledné záznamy, aby po návrate zo služby, som vedela už plynulo pokračovať.

Pocit ľahkosti na duši sa ma držal aj po dni našej služby. Fala, ktorá bola zodpovedná za tento Mhenea dom mi prirástla k srdcu. Rada som s ňou trávila čas a ona mi odhaľovala čo to, z technológii, ktoré si tak obľúbila. Učila ma aj veci čo som doteraz nevedela, že Thab dokáže. Ja som jej zas na oplátku rozprávala ako som pozorovala vytiahnutie gule - negule, hoci vtedy som skutočne netušila na čo sa dívam.

“Thab je skvelá vecička. Rovnako aj Mhenea lôžko.” - oči jej žiaria keď hovorí o všetkých tých vynálezoch, ktoré

rada aj používa. No v jednom okamihu sa jej pohľad zmenil, celá sa mi odrazu zdala akási nesvoja.

“Stalo sa niečo?” - pýtam sa a skutočne nerozumiem, čo ju tak odrazu vyviedlo z miery.

“Hm, nuž vieš, keď ste boli v Roraime, moja mamka, Laja, s ktorou pracuješ v osade sa rozhodla, že niekoľko dní strávi spoločne s otcom v službe práve tu. Priniesla aj Thab, na ktorý nahrávaš znalosti o rastlinách z herbárov.” - odmlčí sa a ja viem, že je celkom ponorená vo svojej spomienke. - “Kedysi som si myslela, že to budem ja, kto bude robiť túto prácu. Teda, ...” - pobavene sa zasmieja a pokračuje v objasnení: “pôvodne sa predpokladalo, že to, čo teraz robíš ty, že to by mohla urobiť moja mama. Nešlo to. Vtedy som nechápala prečo, pochopila som to až teraz. Rovnako aj, prečo ja by som nebola na túto prácu vhodná.

Ten Thab priniesla, pretože chcela aby som jej pomohla niečo prehrať. Medzitým som si vypočula aj teba a tiež časť keď ti rozpráva o jednej bylinke. Asi si si vtedy nevšimla, že sa nahráva. Bolo to tak živé. Pochopila som, že moja mama by to takto nikdy nevedela rozprávať nejakému zariadeniu, že to musí rozprávať živému

človeku, inak to stráca na svojej hodnote. Na chvíľu keď som si to krátke rozprávanie prehrala, nuž, nehnevaj sa, ale závidela som ti. Dlho, naozaj dlho som si myslela, že to bude moja práca, až kým mi jedného dňa nebola zverená starostlivosť o tento Mhenea dom.”

“To ma mrzí, nechcela som t’a obrat’ o prácu.”

“Och, preto sa netráp. Na chvíľu mi to prišlo ľúto, ale keď som t’a počúvala, musím uznať, že to robíš naozaj skvele. Napriek tomu, že mám rada naše technológie, neviem či by mi to šlo tak dobre. Vôbec to neznie ako keby si to len tak čítala a nahrávala slová.”

Tak teraz som celkom pobavená ja a odhaľujem jej ako to je: “Vieš, ja si vždy predstavujem ľudí, čo to budú raz počúvať, alebo čítať. Vnímam, ako sa občas aj mračia pre to, čo počujú, alebo ako sú prekvapení. Asi je to bláznivé, no pomohlo mi to prekonať ten prvotný nepríjemný pocit, že sa “rozpávam” s Thabom.”

Fala s uznaním jemne ukloní svoju hlavu a poznamená, že aj takto sa presne prejavuje moja esencia mostu a ja som ohromená, pretože na to som vôbec nepomyslela.

Mala som rada čas s Falou. Po tomto rozhovore som ju videla viac v tom obyčajnom ľudskom svetle. Áno, tak ako kedysi sa mi zdala dokonalá Nala, tak i Fala na mňa dlho tak pôsobila. Jej priznanie, že hoci len na chvíľu na mňa žiarlila, jej v mojich očiach vtislo tú obyčajnú ľudskú tvár. Tak trochu ma celý tento náš rozhovor pobavil. No dlho som si náš rozhovor prehrávala v myšli aj z iného dôvodu.

Fala priznala jednu zásadnú vec. Uvedomenie, lepšie povedané. To, čo som si takmer okamžite všimla keď som ju spoznala. Povedala, že všetky tie bylinky, rastlinky, plody a všetko to, čo vyvolení zeme celkom prirodzene ovládajú, bolo súčasťou jej života čo si pamätá. A keďže jej rodičia sa o niečo viac naopak vyhýbali všetkým novým technológiám, zrejme to bol ten dôvod, že ju tak očarili.

“Uvedomila som si, aké je to obrovské požehnanie, že svet v ktorom žijeme, všetko vôkol nás, nás v skutočnosti podporuje, pomáha, keď sa necítíme dobre. Bola som tak očarená našimi technológiami, zdali sa mi tak výnimočné a naopak všetky tie byliny mi pripadali všedné, obyčajné. Ako veľmi som sa mýlila.” - dodala vtedy nakoniec.

Tak ako som si obľúbila služby v Mhenea dome, tak som sa pomaly udomáčňovala v našom novom dome. Zima tu bola mierna a ja som bola vd'ačná za tú nálož snehu, ktorú som si užila počas našich dní v Roraime.

V mojom srdci stále prebývala tá nebývalá ľahkosť bytia. Občas ma prekvapovalo ako je to vôbec možné, no mávala som tie pocity, že svet je hádam len gombička a ja životom nekráčam, lež tancujem. A potom, jedného dňa, keď sme prijali pozvanie na večerné hodovanie k Jele a Jukovi som si to uvedomila. Bola ako moje zrkadlo. Aj ona tak žiarila. Spoločný život s Jukom v nej prebudil niečo prenádherné.

Pocit'ovala som spriaznenosť medzi nami a veľmi rada som s ňou trávila čas. Stala sa mojou novou učiteľkou, tak ako aj Kalu. No a na jar sa do tejto osady vráti aj Nijo. Tí dvaja si boli tak pozoruhodne podobní.

Raz som sa zamýšľala, že keby mal Nijo syna, určite by bol ako Kalu. Hodnú chvíľu som sa pohrávala s týmito myšlienkami, až ma z nich vyrušil práve Kalu. Celkom som sa zahanbila, no našťastie nechcel vedieť nad čím som to premýšľala, že sa odrazu červenám.

Kaluovi som rozprávala o zážitku s Ehlumi, o zdieľaní poznania piesne starej tkáčky. Mala som veľmi rada tieto rozhovory. Kalu, hoci bol ohnivý, bol veľmi pokojnej povahy. Bol ako ten tíško tlejúci ohník domáceho kozubu. Tak ako som to vedela už v Roraime, tak som vedela i teraz v rozhovoroch s ním, že odhalenie gule - negule sa blíži. A vedela som tiež, že toto odhalenie bude radostné, ako pieseň vtáčka zjari.

Čas plynul a zimu mala čochvíľa vystriedať jar. Bola som súčasťou života Aurory a nemohla som sa cítiť hádam šťastnejšia. Doniesla sa k nám správa od Naly, že je v očakávaní ich prvého potomka. Vzduch začal voňať tým nezameniteľným spôsobom, ako to na jar býva a nás už onedlho čakal ďalší obrad Muno.

Stále som veľmi rada trávila čas pri starých ruinách a ten čas ma naplňoval neuveriteľnou radosťou a zvláštnym pokojom zároveň. Myslím, že to súviselo so starou piesňou tkáčok, tajomnými znakmi i gul'ou - negul'ou. Ten pocit mi veľmi pripomínal okamih, keď som sa chystala dať niekomu darček a vedela som, že až takmer s napätím čaká čo v ňom bude. A pritom ja som veľmi dobre vedela, že

ten darček netreba vôbec brať tak vážne, že to bude najmä zábava. Presne ten pocit vo mne vyvolávalo blížiac sa otvorenie gule, čo guľou v skutočnosti nebola. Budú všetci sklamaní? Napadlo mi raz, no veľmi rýchlo som tie myšlienky zahnila. No predsa len som potom nadhodila Kaluovi otázku, čo vlastne očakávajú z otvorenia tej gule. Bol prekvapený mojou otázkou a tak rýchlo dodávam:

“Asi je tu nejaké očakávanie, či vari nie?”

“Nikto z nás vlastne nevie čo má očakávať, tak ani neviem pravdu povediac, či môžem povedať, či a aké očakávania máme. Predpokladáme, že nám objasní o niečo viac život na tej vzdialenej hviezde. Vieš vari niečo viac?”

“Hm, ťažko povedať. Je to skôr len pocit, ktorý vlastne ani neviem pomenovať. No skôr sa mi javí, že to nebude súvisieť až tak z nejakými faktickými informáciami, skôr so životom, tou esenciou čo život tvorí. Kvintesencia samotného života. Asi naozaj neviem nájsť tie správne slová.” - na chvíľu sa zamyslím, skloním hlavu a už len ticho dodám: “ako dotyk Boha, či ten sotva znateľný jemný závan motýľích krídel.”

Neviem či mi rozumie, no asi nikdy nezabudnem na výraz jeho tváre.

“Ako keď sa v jednom jedinom okamihu pripomenie smrť a nový život zároveň, moment keď sa zdá, že čas ani neplynie.”

Pochopil.

Súhlasne prikývnem a ukloním sa mu na znak úcty.

Ten deň som sa zamýšľala ešte nad jednou vecou. V piesni sa spievalo o tom, že život je odmenou. Až do tohto momentu som ale nechcela vnímať tú tichú námietku, čo sa hlásila o slovo. Teraz, keď som znovu sama sedela pod starou klenbou som jej dala priestor.

Áno, musela som myslieť na všetkých tých, ktorých život je plný ťažkostí a trápenia. Bol aj taký život odmenou? V mojom srdci sa okamžite ozvala odpoveď: “áno.”

Myslela som aj na Joleho, muža, ktorý už ako dieťa zažíval náročné okamihy. Smrť jeho malej sestry veľmi poznačila ich rodinu. On sám onedlho prišiel o oboch svojich rodičov. Myslela som na všetkých tých, čo trpeli

ochoreniami, s ktorými im nevedeli lekári pomôcť. Tak, ako to je? Toto sa predsa nijako nepodobalo na život odmeny.

“Bože, Ty ktorý si Stvoriteľom všetkého čo je, odhaľ mi pravdu ako to je. Amen. Ďakujem.”

A potom som si spomenula na to, ako mi raz aj Nijo rozprával, že ťažkosti života i temná noc duše sú jeho prirodzenou súčasťou. V mysli sa mi ukázal obraz tých malých korytnačiek, čo sa po vyliahnutí snažia dostať do mora a že ich to môže stáť život. Povedal vtedy tiež, že utrpenie je ale už našou voľbou. Je to ako keby sa tie malé korytnačky začali vzpierat', že cesta k moru je nebezpečná, frfl'ali by a nariekali. Lenže, oni potrebujú žiť v mori.

Dumala som nad tým všetkým, no stále som si nebola istá, že by som to celé bola pochopila. Myslela som na ľudí, ktorým sa stane nejaké nešťastie alebo ochorejú. V svete na pevnine sa často hovorilo o božom treste v takýchto prípadoch. No bolo to naozaj tak? Ak je život odmenou, tak prečo trest? Bolo už neskoro, onedlho sa začne zvečerovať a tak som sa vybrala späť do osady. Kráčala

som sama takmer tichým lesom. Viac zadumaná ako pozorná. Do osady som prišla na večerné zvyklosti.

Bol to druhý deň, čo Nole opäť odišiel za službou do domu Mhenea a ja som sa rozhodla večer stráviť v samote nášho domu. Len niečo malé som si zajedla a potom tak, ako toľkokrát predtým som sa oddala tancu. Moje telo sa hýbalo tak, ako práve cítilo, tak ako práve túžilo. Boli to moje celkom intímne chvíle. Vždy som sa po tomto “tanci” cítila tak nejakú čistú a veľmi dobre sa mi spalo.

Spočiatku mi bolo smutno, keď ma Nole oboznámil s režimom služieb v dome Mhenea, no postupom času som si nielen privykla, no našla som v nich dar. Vždy keď sa Nole vrátil, boli sme takí šťastní, že sme opäť spolu, že tieto malé odlúčenia som začala priam vítat'. Naviac, bol to čas, kedy som sa najviac oddávala tomuto intuitívnemu tancu. Cítila som, ako život mnou nádherne plynie. A to bol veru dobrý pocit. Tieto dni vždy ubehli veľmi rýchlo. Možno aj preto, že som sa vtedy viac sústredila na prácu s Lajou. Napokon, vždy ten ďalší deň ako sa Nole vrátil, sme si vyhradili deň len sami pre seba.

Vedela som teda, že nadchádzajúce dni budem mať priestor na rozjímanie osamote práve nad tou, trošku škádlivou vetou v piesni. No či dôjdem k pochopeniu, to som si netrúfala odhadnúť.

Začali sme s prípravami obradu Muno, ktorým sa rozlúčime so zimným obdobím a privítame obdobie rozkvetu. Bola som zabratá do prác na prípravách, pomhávala som si starú pieseň a premýšľala aký bude pre nás s Nolem tento obrad. Stále mu trvala služba a pozorovala som na Laji a Jumovi, že sa tešia ako konečne tento obrad prežijú po dlhej dobe spoločne. Zvažovala som, či nezájdem za Nolem, no nevedela som sa rozhodnúť. Ísť a stráviť tento obrad s Nolem, Falou a s tými čo práve budú v Mhenea dome, alebo zostať a stráviť ho so všetkými ostatnými?

Ako som tak kontrolovala či bude dost' sviečok pre záverečný sviečkový rituál vd'ačnosti, pocítila som vôňu. Bola to vôňa Noleho a ja som sa spočiatku potešila, že je tu, no akokoľvek som sa obzerala, nikde som ho nevidela. Nebol tu. Zostala som zmätene stáť aj s tými sviečkami v ruke a celkom zabudla, koľko som ich napočítala.

Čo to bolo? Áno chýbal mi, no mohla som cítiť jeho vôňu aj keď tu nebol? Bolo to znamenie? Dobré či zlé? A znamenie čoho vlastne? Vzápätí som si však spomenula, ako mi moja mamka kedysi hovorila, že keď bol ocko na cestách a jej už veľmi chýbal, stávalo sa jej, že odrazu len pocítila jeho vôňu. Vždy o niekoľko dní nato, ocko prišiel domov. No ja som ešte niečo také zatiaľ nezažila a celkom ma to vyviedlo z miery. Sviečky som musela začať počítat' odznovu a vôbec mi to nešlo, vôbec som sa nevedela sústrediť. Spravila som si teda prestávku, šla sa nadýchať čerstvého vzduchu a až potom som pokračovala. Už na ďalší deň mali byť oslavy obradu Muno.

Noc bola pokojná, no nadržanom, prv ako som vstala, stalo sa to znovu. Znovu som pocítila vôňu môjho milého.

113 - Odhalenie na dosah

Bol tu deň obradu Muno. Tretím rokom som pobývala na tomto stále dost' tajúplnom ostrove, no tak nádhernom.

Nolemu som ráno po prebudení vyslala pozdrav na diaľku, tak ako som to robila vždy v dňoch odlúčenia. Vedela som, že aj keď tu v tento výnimočný deň nebude, že to bude krásny deň. Ešte včera som tak moc túžila, aby bol tu, aby som mohla spočinúť v jeho objatí. Teraz ma naplnil pokoj, vedomie, že ešte bude veľa obradov Muno, ktoré strávime spolu.

Prípravy vrcholili a skôr ako som sa nazdala bol tu oslavný večer. Oslavy v tejto osade neboli tak veľkolepé ako v kmeňových, no ani tak mierne, ako v Roraime či osade liečiteľ'ov. Ovlažili ma na duši a hoci tu Nole nebol, tancovala som spolu s ostatnými v kruhu. Na duši ma zahrial i spoločný tanec Jely a Juka, nebolo pochyb, že sú spriaznenými dušami.

Počas záverečného ďakovného sviečkového rituálu, som teraz ďakovala za možnosť spoznať starú tkáčku. Áno,

často som na ňu myslela a zvykla som sa pristaviť aj pri dome, ktorý do posledných dní svojho života obývala. Vždy keď som si na ňu spomenula, hrialo ma na duši a ja som za ten čas s ňou bola naozaj vd'ačná.

Prv ako som si večer ľahla do siete k spánku, vyslala som svoje ďakujem aj Nolemu. Ďakovala som Bohu, že ho priviedol do môjho života, či mňa do jeho života? Akokoľvek to bolo, bola som naplnená vd'akou za to, že sme sa mohli stretnúť, spoznať a žiť spolu. Ešte dva dni a bude znovu späť. Už teraz v tejto chvíli som sa tešila na náš spoločný čas.

Áno, začínalo sa obdobie rozkvetu a mňa neprestávalo fascinovať, v akom hlbokom pokoji som prebývala. Chvíľami sa mi to zdalo až nevídané. Až raz v jeden okamih, deň predtým ako sa Nole vrátil, sa ma zmocnil ten starý pocit, pochybnosť či za týmto obdobím pokoja, radosti a spokojnosti zo života, nepríde niečo nepríjemné a ťaživé. Dlho, veľmi dlho tu tento dávny pocit nebol. Prepadol ma celkom nečakane. Lenže teraz ma zďaleka tak nevystrašil ako tomu bývalo v minulosti. Teraz to bolo predsa len iné. Spolu s ním prišlo to uvedomenie, že život

prináša aj okamihy, ktoré sa nám nezdajú vôbec príjemné. A áno, už som si oveľa jasnejšie uvedomovala aj to, že takéto okamihy nás môžu zlomiť. No tiež, že nimi môžeme preplávať, ako loď prepláva búrkou bez toho, aby sa potopila. Zhlboka som sa nadýchla a vydýchla. Zajtra príde Nole a pri tej myšlienke, všetky pochybnosti, ktoré sa zjavili odplávali preč.

Nole sa zvyčajne v takýchto dňoch vracal v poobednom čase. Jumo sa vybral na cestu hneď po rannom hodovaní, predali si službu a Nole na obed vyrazil do našej osady. Doobedia som pomáhala ešte Laji, veď nadchádzajúci deň si spravíme aj spoločne s Nolem deň pre seba. Bola som nesmierne vďačná za to, ako to tu fungovalo. Občas som si uvedomila, že na pevnine, by niečo takéto nebolo možné. Nik by nebral ohľad na to, aby sme mali dostatok priestoru na rozvíjanie nášho vzájomného vzťahu. Ľudia na pevnine museli pracovať bez ohľadu na svoje životné okolnosti a často pracovali, aj keď sa necítili dobre. Podobalo sa to na otrockú prácu, veď poväčšine si zarobili tak akurát na základné živobytie. Pri týchto spomienkach mi bolo smutno. Nemalo by to tak byť. Práve tu na Aurore

som spoznávala, akú inú podobu môže náš život mať. A táto podoba sa mi veru páčila. Rešpektovala nás ako ľudí.

Krátko predtým ako sa Nole vrátil som zastihla zadumaného Kaluho pod prístreškami. Tváril sa vskutku záhadne a tak som sa rozhodla, že sa predsa len pri ňom ešte pristavím.

“Si v poriadku? Stalo sa niečo?” - pýtam sa ho so záujmom, pretože jeho výraz v tvári ma trochu znepokojil.

Zjavne som ho vytrhla z jeho hlbokých myšlienok, chvíľu mu trvá kým sa zorientuje. Prisadnem si k nemu a čakám, dávam mu čas. Usmeje sa, trochu nervóznejšie ako som ňo zvyknutá, zdá sa, že nevie ako začať a tak mu idem trochu naproti, hoci neviem čoho presne sa dotýka jeho súčasný stav.

“Ide o guľu - neguľu? Chystá sa jej otvorenie?”

Spočiatku len ticho prikývne a ja si uvedomujem ešte niečo. Aj ja som pred časom zažila momenty, keď sa mi naozaj ťažko hovorilo. Bola som tak ponorená vo vlastnom prežívaní, otváraní sa poznaniu piesne starej tkáčky, že skutočne sa mi len ťažko hovorilo a ako si to

uvedomím, je mi ľúto, že som ho vyrušila v týchto úvahách, hlbokom ponore.

Lenže zdá sa, že Kalu to predsa len víta.

“Zajtra by mal prísť Nijo a ja preňho nemám celkom dobré správy. Zďaleka sme nepokročili tak ako sme dúfali. Asi vieš, že počas zimného obdobia, sme vytiahli spod zeme, spod dvoch nášľapných kameňov, ďalšie veci.” - ticho prikývnem a Kalu pokračuje, tým čo som nevedela.

“Pod jedným bolo niečo ako obruč. Je kruhového tvaru, no zvnútra má presne tvar päťuholníka z akých je zostavená guľa - neguľa, ako si to nazvala. Myslíme si, že tam ju treba postaviť. Tá obruč má skutočne aj niečo ako malé jamky po svojom obvode. Je ich dvanásť. Spod ďalšieho nášľapného kameňa sme vytiahli šesť bielych guľôčok. Trošku to pripomína to, ako sa o tom spieva v tej detskej rýmovačke, ak si pamätáš.”

Pamätám, veľmi presne. Aj to, aký rozruch tá detská rýmovačka pred časom spôsobila.

“Kde je teda tých zostávajúcich šesť čiernych guľôčok?”

“Predpokladali sme, že ich nájdeme pod tým prvým nášľapným kameňom, ktorý vlastne ani nikdy nebol zavalený zemou, ten ktorý tu bol odnepamäti známy. Ten, o ktorom sme si mysleli, že je kľúčovým, no ako vieš, ukázalo sa, že je len jedným z východiskových kameňov. Zem pod ním, sme preskúmali, no nič sme nenašli.”

V mysli sa mi prehráva ten obraz ako to rýpadlo pred časom vytiahlo spod zeme guľu - neguľu. A v tej chvíli mi niečo napadne. Rýpadlo vtedy vyšlo spod zeme blízko tohto kameňa. Pýtam sa teda, či tá cestička, ktorou si rýpadlo razilo cestu von, nemohlo narušiť nejaké miesto uloženia ďalšieho objavu. Miesto, kde sa predpokladalo, že by mohol byť ďalší súbor guľôčiek. Tých čiernych. No napadá mi ešte niečo.

“Nemohli byť z opatrnosti vybrané a prenesené inam?”

Kalu sa zatvári naozaj prekvapene a tak rýchlo dodávam vysvetlenie.

“No už dávno mohlo niekomu napadnúť, že ten nášľapný kameň označuje nejaké dôležité miesto a že pod ním môže byť niečo ukryté. Čo ak sa predkovia rozhodli to

premiestniť inam?” - ako to poviem, mne samej to pravdu povediac znie bláznivo. No čo ak?

“Ak by to tak aj bolo, kde by to preniesli? Ak tam naozaj bolo šesť tmavých guľôčiek, kam by ich ukryli? Do Roraimy?”

“Skôr do tej jaskyne za vodopádom.” - vypadne zo mňa bez dlhého premýšľania a ani neviem ako mi to napadlo, no vlastne prečo nie? - “Sú tam také isté znaky, teda aspoň myslím.” - uvedomujem si, že začínam spochybňovať seba samú a asi je to ozaj bláznivé. Niečo v tom celom sa mi zdá až romantické, odhaľovanie dávneho tajomstva, čo tu predkovia zanechali. Pozorujem ako sa Kalu zamýšľa.

“Tú zem sme dôkladne preskúmali. Myslím, že vieme čo hľadať. Vieme akú podobu malo uloženie tých šiestich bielych guľôčok. Nepredpokladám preto, že by mohlo dôjsť k posunu tej kamennej päťuholníkovej kazety. Napokon, keď sme sa domnievali, že priamo pod týmto kameňom by mohlo niečo byť a skúmal sa pôvodne ako prvý, skenovanie Lhidom nič neprinieslo. Možno máš pravdu a dávno bolo spod zeme vyňaté a prenesené to, čo tam bolo. Jaskyňa za vodopádom by dávala zmysel viac,

ako samotná Roraima. Vlastne, keď tak nad tým premýšľam, keď sme spočiatku začali skenovať zem pod tým kameňom, ten obraz vyzeral celkom inak, ako pod tými ostatnými miestami. Mohlo by to byť tým, že zem sa tam naozaj v nejakom čase už rozryla.”

Kalu celkom ožíva a som si istá, že práve vyslal správu Nijovi.

Pre niečo som sa stala dôležitou súčasťou v odhaľovaní tohto dávneho tajomstva. Neviem prečo. Aký zámer Boh so mnou v tomto príbehu mal? Vedela som však, že Nijo nebude váhať a prebáda miesto jaskyne za vodopádom. A vedela som, že nateraz nemám nič viac hovoriť, hoci v mojich snoch som toho videla oveľa viac. Vedela som už, že aj samotné indície sa majú odkrývať v pravý čas a postupne. Ešte som tomu celému nie celkom rozumela prečo je to tak, len postupne som aj ja sama prenikala do svojej esencie mostu.

V diaľke som zbadala Noleho, ako sa pomaly približuje.

Tentoraz som sa ale nezdvihla hneď a nerozbehla sa mu v ústrety. Naopak. Vychutnávala som si jeho mužnú postavu,

jeho pevný krok, to ako sa blížil v zlatistom poludňajšom svetle slnečných lúčov.

Zakrátko si ho všimol i Kalu. Na jeho zadumanej tvári sa objavil široký úsmev. Rozlúčili sme sa a ja som vyšla v ústrety môjmu milému. Zvíтали sme sa dlhým, tichým objatím. Bol doma a mňa opäť raz zaplavil ten pocit, že všetko je v poriadku. Ešte ten večer sme sa milovali akoby to malo byť naposledy, akoby sme sa nevedeli nabažiť jeden druhého.

Druhý deň tomu nebolo inak. Ani sa nám nechcelo vyjsť z nášho milovaného domu. Bolo už pokročilé poludnie, keď sme sa vydali na potulky okolím, rozprávali sa a ja som sa Nolemu zdôverila aj s rozhovorom, ktorý som deň predtým mala s Kaluom.

“Vieš, nechápem, prečo je to tak, no zdá sa, že vždy nejakým vhl'adom, kvapôčkou, prispejem akoby k ďalšiemu kroku na tejto ceste odhalenia poznania.”

“Ťažko povedať, ale aj takto sa prejavuje esencia mostu. Bez toho, aby si si to ty sama uvedomovala čo presne, tak prepájaš. V tomto prípade vedieš k prepojeniu odhalenia

dávneho poznania, ktoré práve teraz preniká do bodu uvedomenia v našich životoch.”

“Znie to trochu zložito.”

“Ani nie. Niekedy práve to, že je niečo tak dlho súčasťou našich životov, tak nám uniká iný možný uhol pohľadu. Občas to chce ten neutrelý pohľad. Aj preto sa načúva mladým, pretože kým sa plne vnoria do zaužívaného spôsobu nášho života, je tu obdobie, kedy je ich pohľad práve taký, neutrelý. Aj to má svoju hodnotu. Občas sa to javí ako nedostatok znalostí. Lenže, už pri odhalení trinástej tabuľky sa ukázalo, aký nesmierny význam to má. Povedal by som, že to prepojenie mladého pohľadu a toho, ktorý sa získava rokmi skúseností, má obroskú hodnotu pre naše životy.”

Je to pozoruhodné a dá sa povedať, že mi to aj dáva zmysel. Lenže je tu náš voľný deň a ten nechcem viac venovať týmto úvahám. Priviniem sa k nemu o čosi viac. Na tieto rozhovory ešte predsa bude dost' času inokedy. Či vari nie?

Zvyšok dňa sme strávili vonku v lone prírody, na jednom z tých krásnych miest, čo sa vpíjajú do samotnej duše. Bolo mi ozaj dobre. A práve v tej jednej malej chvíľočke, okamihu tak prchavom, sa znovu prikradol ten čudesný pocit, čo sa po dlhej dobe ozval ráno predchádzajúceho dňa. Znovu som ho zahнала.

Bola to pripomienka niečoho čo sa malo udiat? Niečoho nie moc príjemného? Niečoho, čo som v týchto okamihoch objatia nevedela zachytiť či skôr nechcela vedieť?

Večer sme sa opäť oddali milostnému spojeniu. Divokému, vášnivému. A znovu sa mi zazdalo, že je to hádam naposledy. Nole už spal, no ja som len ležala s otvorenými očami, nevediac zaspať. Bola som znepokojená. Čo ak sa udeje niečo, čo opäť raz prevráti môj život celkom naruby? Nechcela som na to myslieť. Vstala som a vyšla von. Vzduch skorého jara bol dost' svieži. Hodnú chvíľu som stála na verande a dívala sa na nočnú oblohu posiatu hviezdami. Vôkol vládol pokoj a ticho, no vo mne sa rozpútavala búrka. Zmietala som sa v silných pocitoch, vyjednávala s Bohom, aby už nič hrozné

do môjho života nepriniesol. Vzápätí som si hovorila, že aj temná noc duše je prirodzenou súčasťou života. Potom som Boha prosila o milosť a o požehnanie našich životov.

Tie nepríjemné pocity z uplynulých dní, ktoré sa vždy nakrátko pripomenuli nado mnou začínali mať moc. Boli vari naozaj predzvest'ou niečoho zlého čo sa malo udiat? Nemala som ani potuchy. Ako rada by som teraz prenikla do poznania toho, čo nás čaká. Lenže to nešlo. Ak sa mi aj niečo také odhalilo, vždy to bolo nečakané.

Začínalo ma oziabat' na bosých nohách a tak som zašla dnu. Nole spokojne spal. Usmiala som sa naňho, pritúlila sa k nemu a pomodlila sa:

“Bože, Ty ktorý si Stvoriteľom všetkého čo je, Ty ktorý dávaš a požehnávaš naše životy, neviem aký je Tvoj plán so mnou, ani čo ma čaká, len buď prosím so mnou. Viem, že často pochybujem, odmietam čo prichádza do môjho života a zápasím s prijatím. Viem Bože, že nie som dokonalá a i napriek tomu mi znovu a znovu požehnávaš svojou milosťou. Ďakujem Ti Bože, že si so mnou i vtedy, keď o tom pochybujem.”

Pokračovanie nabudúce

Je tu druhý spoločný rok s Nolem. Na jar sa obaja vydávajú na spoločnú púť po Tharách a Mhenea domoch na ostrove. Viac ako kedykoľvek predtým si Célie uvedomuje rozmanitosť Aurory, jej prírody i jej ľudí, preniká do spolupráce medzi rozdielnymi kmeňmi. Záver tohto putovania znamená pre Célie a Noleho začiatok novej etapy života.